

Yleiset ehdot tutkimuksen ja kehitystoiminnan rahoituksesta
Sisällysluettelo

1. Rahoituksen tarkoitus ja edellytykset	2
2. Soveltamisala	2
3. Hankkeen kestoaika.....	2
4. Hankkeen kustannusten seuranta	2
5. Hyväksyttävät kustannukset.....	2
5.1 Yleisperiaatteet	2
5.2 Hyväksyttävät kustannuslajit.....	3
5.2.1 Rahapalkat	3
5.2.2 Henkilösivukustannukset	3
5.2.3 Yleiskustannukset.....	4
5.2.4 Matkakustannukset	4
5.2.5 Aine- ja tarvikekustannukset.....	4
5.2.6 Laitteostot	4
5.2.7 Laittepoistot/-vuokrat.....	4
5.2.8 Ostetut palvelut	4
5.3 Yritysrahoitus julkisissa tutkimushankkeissa	5
5.4 Tulojen huomioon ottaminen.....	5
6. Hankkeen muu julkinen rahoitus	5
7. Hankkeen raportointi Tekesille.....	6
7.1 Sisältöraportti.....	6
7.2 Kustannustilitys	6
7.3 Tarkastuskertomus	6
7.4 Raportoinnin yhteydessä toimitettavat muut tiedot.....	6
7.5 Raportointi hankkeen päättymisen jälkeen.....	6
8. Rahoituspäätöksen maksaminen	7
9. Muutokset hankkeen toteuttamisessa.....	7
9.1 Hankkeen sisällölliset ja aikataulumuutokset.....	7
9.2 Kustannuslajimuutokset	7
9.3 Suuryritysten rahoituskriteerien täyttymättä jääminen	7
10. Hankkeen siirtäminen, liiketoiminnan myynti, hankkeen tulosten luovutus ja yritysjärjestelyt	7
11. Lainan perimättäjättäminen	8
12. Viranomaisvalvonta	8
13. Maksatuksen keskeyttäminen	8
14. Rahoituksen palauttaminen	9
15. Rahoituksen takaisinperintä	9
15.1 Lakisäätäinen takaisinperintä.....	9
15.2 Harkinnanvarainen takaisinperintä	9
15.3 Korko.....	9
15.4 Viivästyskorko.....	9
15.5 Avustuksen takaisinperinnän kohtuullistaminen	10
15.6 Takaisinperinnän määräaika.....	10
16. Tekesin kuittausoikeus	10
17. Väärinkäytökset	10
18. Tulkintajärjestys.....	10
LIITTEET	10

1. Rahoituksen tarkoitus ja edellytykset

Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskusten myöntämä tutkimus- ja tuotekehitysrahoitus on tarkoitettu Suomessa rekisteröidyille ja toimiville yrityksille ja muille yhteisöille. Hankkeen kustannukset kirjataan rahoitusta saavan yrityksen tai yhteisön kirjanpitoon.

2. Soveltamisala

Näitä ehtoja sovelletaan avustuksiin ja lainoihin (jäljempänä rahoitus), jotka Tekes on myöntänyt valtionavustuslain (688/2001), valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetun lain (449/1988) sekä teknologisen tutkimus- ja kehitystoiminnan tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (435/2004) nojalla. Nämä ehdot on annettu valtionavustuslain 11. pykälän 4. momentin ja valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetun lain 3. pykälän nojalla.

3. Hankkeen kestoaika

Hankkeen kestoaika on määritelty rahoituspäätöksessä. Hankkeen viivästyessä yritys voi pyytää jatkoaikaa vapaamuotoisella hakemuksella. Jatkoaikaa on pyydetty ennen rahoituspäätöksessä annettujen raportointiaikojen päättymistä. Jatkoaikaa voidaan myöntää, jos hankkeen jatkaminen on perusteltua ja määrärahan voimassaolo sen mahdollistaa.

4. Hankkeen kustannusten seuranta

Yrityksen tulee järjestää hankkeen työajan ja kustannusten seuranta varten erillinen kirjanpito. Yrityksen kirjanpitoon tai kustannus-/projektilaskentaan on avattava tili, laskentakohde, hankkeen numero tai muu laskentatunniste, jolla rahoituspäätöksen tarkoittamasta kehitystyöstä aiheutuvat kustannukset ovat yksilöitävissä ja kustannusten yhteys kirjanpitoon ja kustannustililyslomakkeeseen on todennettävissä. Hankkeeseen käytetyn työajan tuntiseuranta on järjestettävä kohdan 5.2.1 mukaisesti.

5. Hyväksyttävät kustannukset

5.1 Yleisperiaatteet

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeen kestoaikana syntyneet, yrityksen kirjanpidossa olevat, maksetut, nettomääräiset ja arvonalisäverottomat hankkeesta aiheutuneet menot. Kustannukset voidaan hyväksyä arvonalisäveroineen, jos yritys ei ole arvonalisäverovelvollinen tai, jos kustannukset liittyvät sellaiseen toimintaan, joka ei ole arvonalisäverollista, ja maksettava arvonalisävero jää asiakkaan lopulliseksi kustannukseksi.

Kustannusten tulee perustua niitä vastaavien menojen maksutapahtumakirjauksiin. Tämä ei kuitenkaan koske

- a) menoja, joilla ei ole kassavirtavaikutusta
- b) hankkeelle laskennallisesti kohdistettavia menoja.

Menojen tulee olla maksettuja siinä vaiheessa kun ne tilitetään Tekesille.

Hankkeelle kohdistettava meno, joka perustuu ennen hankejakson alkua tehtyyn tilaukseen, voidaan hyväksyä vain, jos tilaukseen liittyy hankkeen käynnistymiseen kytketty purkamismahdollisuus.

Tekes voi harkintansa mukaan hyväksyä joidenkin kustannuslajien kohdalla tilitysmenettelyn, joka perustuu yrityksen kustannuslaskentajärjestelmien antamiin, kirjanpidon menokirjauksista johdettuihin yksikkökustannushintoihin. Menettelystä on sovittava hankekohtaisesti. Tarvittaessa Tekesillä tai sen valtuuttamalla on oikeus tarkastaa laskentajärjestelmän luotettavuus tai Tekes voi edellyttää lausuntoa laskentajärjestelmien luotettavuudesta yrityksen ulkopuoliselta hyväksytyltä tilintarkastajalta.

Yrityksen tulee pyydettäessä toimittaa hankkeen kustannusten valvomisen edellyttämät tiedot, esimerkiksi tositekopiot, laskuerittely ja ostettujen palvelujen valintaperusteet.

Tekesillä on oikeus jättää hyväksymättä yrityksen esittämiä kustannuksia, jos on todennäköistä, että ne eivät liity hankkeeseen tai ovat liian suuria hankkeen tuloksiin nähden.

5.2 Hyväksyttävät kustannuslajit

Tekes voi hyväksyä hankkeen kustannuksiksi henkilöstökustannuksia, muita hankkeen toteuttamisesta aiheutuvia välittömiä kustannuksia sekä yleiskustannuksia.

Rahoituspäätöksen liitteenä olevan kustannusarvion kustannuslajikohtaiset summat määrittävät yksittäisten kustannuslajien hyväksyttävän enimmäismäärän. Enimmäismäärän ylittäminen edellyttää Tekesin erillistä päätöstä.

5.2.1 Rahapalkat

Työajan seuranta ja varmennus

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeen toteuttamiseen osallistuneiden henkilöiden tehollisen työajan (enintään 11 kk/vuosi/henkilö) ennakonpidätyksenalaiset rahapalkat. Yritys saa tilittää henkilön kokonaispalkasta ainoastaan hankkeelle kohdistuvan työajan palkan. Palkan saajan kokonaistyöajasta on pyydettäessä esitettävä selvitys. Tilittävien palkkojen tulee perustua tuntiin perustuvan työajan seurantaan. Tunnit tulee kirjata vähintään viikottain päiväkohtaisesti ja varmentaa systemaattisella tavalla vähintään kerran kuukaudessa, ellei Tekes ole hyväksynyt muuta vastaavaa työajan seuranta tapaa.

Työajan seurantaan liittyvä aineisto on säilytettävä viiden vuoden ajan hankkeen päättymisestä.

Hankkeelle tilittävät palkat

Tekesille tilittävät palkat eivät saa olennaisesti poiketa siitä tasosta, mitä hankehenkilöstölle on maksettu vastaavantasoisesta työstä hanketta edeltävältä ajalta. Tilittävien palkkojen on lisäksi vastattava yrityksen muusta vastaavantasoisesta työstä hankkeen aikana maksamaa korvausta. Tekes voi hyväksyä yritykselle syntyneet suuremmat rahapalkat siinä tapauksessa, että hankkeen toteuttamista varten ulkomaille lähetettävälle henkilölle maksetaan ulkomaantyyön ajalta tavanomaista suurempi palkka tai jos hankkeen toteuttaminen edellyttää uuden henkilön palkkaamista vallitsevaa tasoa korkeammalla palkalla.

Yrityksen on ilmoitettava Tekesille, jos tilittäviin palkkoihin sisältyy tulospalkkioita ja/tai muita vastaavia palkanmaksutapaan liittyviä poikkeuksellisia eriä.

Jos työstä maksettu korvaus on työkorvausta eikä palkkaa, se tilitetään kustannustilitys-lomakkeen kohdassa Ostetut palvelut pk-yrityksiltä.

Yrityksen johdon ja hallinnon palkat ovat yleiskustannuksia. Näiden henkilöiden palkkoja voidaan harkinnan mukaan poikkeuksellisesti hyväksyä suorina kustannuksina, mikäli tehty työ kohdistuu suoraan t&k-hankkeelle. Pyydettäessä myös yrityksen johtoon ja hallintoon kuuluvan henkilön kokonaistyöajasta on esitettävä selvitys.

Hankkeeseen kohdistuva työvoimaviranomaisten maksama työllistämistuki on vähennettävä tilittävistä kokonaiskustannuksista. Työllistämistuesta merkitään vähennyseräksi sama suhteellinen osuus, jonka tuen kohteena oleva henkilö on käyttänyt tehollisesta työajastaan hankkeeseen.

5.2.2 Henkilösivukustannukset

Henkilösivukustannuksia ovat välilliset palkat (mm. loma-ajan ja sairausajan palkka, lomarahat), sosiaaliturvan kustannukset ja muut työvoimakustannukset. Henkilösivukustannuksiksi voidaan hyväksyä hankkeen kustannusarvion mukainen prosenttiosuus maksetuista, hankkeelle hyväksytyistä tehollisen työajan palkoista. Tekesillä on kuitenkin oikeus tarkistuttaa henkilösivukustannukset ja tällöin rahoitus maksetaan todellisten henkilösivukustannusten perusteella, jos ne jäävät alle kustannusarviossa hyväksytyt tason. Henkilösivukustannukset lasketaan Tekesin verkkosivuilta saatavalla henkilösivukustannuslaskelmalla.

Tekesillä on oikeus puuttua hyväksyttävien henkilösivukustannusten määrään myös poikkeuksellisten työsuhteiden yhteydessä, koska näistä palkoista ei makseta samoja henkilösivukustannuksia kuin tavanomaisissa työsuhteissa. Poikkeuksellisia työsuhteita ovat omistajayrittäjäyys (yritystä yksin tai yhdessä perheenjäsenten kanssa yli 50 prosentin osuudella omistava henkilö) ja ulkomailta Suomeen tulevien tai ulkomailla työskentelevien henkilöiden työsuhte. Jos tällaisia palkkoja tilitetään hankkeelle, rahoituksen saajan on ilmoitettava niistä kustannustilitys-lomakkeessa (liite 3B).

5.2.3 Yleiskustannukset

Yleiskustannuksiksi voidaan hyväksyä hankkeen kustannusarvion mukainen prosenttiosuus hankkeen palkka- ja henkilösivukustannusten summasta. Tekesillä on kuitenkin oikeus tarkistuttaa yleiskustannusprosentti ja tällöin rahoitus maksetaan todellisten yleiskustannusten perusteella, jos ne jäävät alle kustannusarviossa hyväksytyn tason. Yleiskustannuskerroin lasketaan Tekesin verkkosivuilta saatavalla yleiskustannuskerroinlaskelmalla.

Yleiskustannusluonteisia menoja ei hyväksytä tilityksen muissa kustannuslajeissa.

5.2.4 Matkakustannukset

Matkakustannukset voidaan hyväksyä verovapaista matkakustannusten korvauksista kyseisenä vuonna annetun Verohallituksen päätöksen mukaisesti.

5.2.5 Aine- ja tarvikekustannukset

Yrityksen ulkopuolelta ostettavat aineet ja tarvikkeet hyväksytään laskutuksen mukaisina. Yrityksen sisäiset aine- ja tarvikeveloitukset hyväksytään omakustannushintaisina.

5.2.6 Laitteostot

Kun pääasiassa hankkeen käytössä olevien laitteiden sekä tietokoneohjelmistojen ja muiden käyttöoikeuksien tekninen tai taloudellinen käyttöikä on alle kolme vuotta, hankintahinnan hankkeelle kuuluva osuus voidaan hyväksyä laiteostona. Muutoin hankinta voidaan hyväksyä hankkeen kustannukseksi poistoina.

Osamaksulain mukaisella rahoitusyhtiön kanssa tehdyllä osamaksusopimuksella tai vastaavalla kaupalla hankittu käyttöomaisuus voidaan hyväksyä silloin kun kauppahintaa on lyhennetty vähintään yhtä paljon kuin on maksettavan Tekes-rahoituksen osuus kyseisestä käyttöomaisuudesta. Tällöin käyttöomaisuushankintojen on oltava toimitettu yritykselle. Osamaksukaupan ehdoin tehtyjen hankintojen rahoitus-, hallinto-, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muita vastaavia menoja ei hyväksytä rahoituksen perusteeksi.

5.2.7 Laittepoistot/-vuokrat

Poistot voidaan hyväksyä suunnitelman mukaisina kirjanpidossa olevina poistoina edellyttäen, että omaisuuden hankintaan ei ole saatu kansallisia eikä Euroopan yhteisön avustuksia.

Pääasiassa hankkeen käytössä olevien koneiden ja laitteiden poisto- tai vuokrauskustannukset voidaan hyväksyä niiltä osin kun laitteita käytetään hankkeessa.

Käyttöomaisuuden hankintaa vastaavasta vuokraamisesta aiheutuvina menoina voidaan hyväksyä enintään kyseisen hankinnan ostohintaa vastaavat vuokramenot hankkeen kestoajalta. Muut vuokraamiseen liittyvät menot (hallinto-, rahoitus-, vakuutus-, korjaus- ja muut vastaavat menot) eivät ole rahoituskelpoisia. Jos edellä mainittuja eriä ei pystytä erittelemään, hankkeen kustannuksiksi voidaan hyväksyä enintään 50 prosenttia koko vuokrasopimuksen aiheuttamista hankkeelle kuuluvista menoista.

Edellä esitetyt ehdot koneiden ja laitteiden poisto- ja vuokrauskustannuksista koskevat myös t&k-toimitilakustannuksia, silloin kun niiden hankinta on ollut hankkeen kannalta välttämätöntä.

5.2.8 Ostetut palvelut

Yrityksen ulkopuolelta ostettavat suunnittelu- ja tutkimustyöt sekä selvitykset voidaan hyväksyä laskutuksen mukaisina.

Hankkeesta aiheutuvat tiedonhankinta-, patentin haku-, lisenssin osto-, koulutus-, hankkeen tilintarkastus- ja muut vastaavat menot voidaan sisällyttää aine- ja tarvike- tai ostopalvelukustannuksiin. Suurten yritysten patentoimiskustannuksia ei hyväksytä. Suurella yrityksellä tarkoitetaan yritystä, joka ei ole Euroopan komission suosituksen (03/361/EY) mukainen pk-yritys.

Lahjoitukset ja stipendit eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia.

Ostetut palvelut pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä

Pienellä ja keskisuurella yrityksellä (pk-yritys) tarkoitetaan tässä yhteydessä sellaista suomalaista yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää.

Ostetut palvelut tutkimuslaitoksilta

Tutkimuslaitoksella tarkoitetaan suomalaisia yliopistoja, ammattikorkeakouluja ja julkisia tutkimuslaitoksia.

Ostot konsernin sisältä ja intressiyhtiöiltä*Yleisperiaatteet*

Ostot konserni- ja intressiyhtiöiltä hyväksytään ilman katetta. Myyjän tulee tehdä kustannuksiin tilitys liitteellä 3B. Kustannukset hyväksytään samoin perustein kuin rahoituksen saajan kustannukset. Yleiskustannusprosenttina käytetään kuitenkin yrityksen henkilökunnan määrään perustuvaa vakiokerrointa.

Myyjän tulee järjestää projektikirjanpito ja työajanseuranta näissä ehdoissa kuvatulla tavalla. Myyjän tilitykseen kuuluvan hankkeen vastuullisen johtajan vakuutuksen allekirjoittaa henkilö, jolla on virallinen nimenkirjoitusoikeus. Loppuraporttiin on liitettävä hyväksytyyn tilintarkastajan laatima tarkastuskertomus.

Intressiyhtiö on konserniin kuulumaton yhtiö, jonka koko osakepääomasta tai vastaavasta pääomasta vähintään 20 prosenttia on välittömästi tai välillisesti rahoituksen saajan omistuksessa tai hallinnassa tai, jolla on yritykseen muu intressiyhteys. Tekes voi harkintansa mukaan katsoa, että intressiyhteyttä ei synny edellä mainittujen edellytysten täyttymisestä huolimatta.

Ostot ulkomaiselta konserni- ja intressiyhtiöiltä ja ulkomaisessa toimipisteessä syntyneet kustannukset

Tekes voi hyväksyä hankkeen kustannuksiksi myös ostoja ulkomaisilta konserni- ja intressiyhtiöiltä sekä ulkomailla sijaitsevassa toimipisteessä syntyneitä kustannuksia. Tästä on oltava maininta rahoituspäätöksen erityisehdoissa. Näiden kustannusten hyväksyminen poikkeaa kotimaisista konserni- ja intressiostoista seuraavissa kohdissa:

- Tekesin rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä vain hankkeen välittömiä kustannuksia lukuun ottamatta henkilösivukustannuksia.
- Valuuttamääräisissä laskuissa käytetään laskun maksupäivän kurssia.
- Lopputilityksen yhteydessä on ulkomaisen yhtiön ulkopuolisen hyväksytyyn tilintarkastajan annettava lausunto, jossa hän vahvistaa tilitettyjen kustannusten olevan hankkeesta aiheutuneita kirjanpidon menoja.

Ostetut palvelut muilta yrityksiltä/yhteisöiltä

Tähän kustannuslajiin kirjataan ostetut palvelut muilta kuin edellä luetelluilta organisaatioilta.

5.3 Yritysrahoitus julkisissa tutkimushankkeissa

Rahoituksen saajan osallistumismaksu Tekesin rahoittamaan tutkimuslaitoksessa toteutettavaan hankkeeseen ei ole hyväksyttävä kustannus.

5.4 Tulojen huomioon ottaminen

Hankkeen tuloja ei pääsääntöisesti oteta huomioon kustannuksia vähentävänä tekijänä. Jos kuitenkin yritys saa hankkeen kestoaikana tuloja myymästään hankkeesta syntyneestä prototyypistä, esittelyhankkeesta tai koetutannon tuloksista, sen tulee raportoida niistä viipymättä Tekesille. Jos tulot ovat merkittäviä, ne otetaan huomioon kustannuksia vähentävänä tekijänä. Mahdollinen ylimaksatus määritellään maksetun rahoituksen ja korjatun tilityksen perusteella ja on palautettava kuuden kuukauden kuluessa myyntitapahtumasta.

Ylimaksatus kohdistetaan eri rahoitusmuodoille rahoituspäätöksen mukaisessa suhteessa.

6. Hankkeen muu julkinen rahoitus

Hankkeen muu julkinen rahoitus on ilmoitettava kustannustilityksessä. Yritys sitoutuu ilmoittamaan Tekesille, jos hankkeen kustannuksiin on myönnetty tai myönnetään valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön taikka julkisoikeudellisen laitoksen tai säätien antamaa tai sen varoista maksettavaa avustusta, lainaa ja muuta rahoitusta, korkotukea, takausta, maksuhelpotusta ja muuta näihin rinnastettavaa taloudellista etuutta sekä Euroopan yhteisön tai muista Euroopan

unionin varoista myönnettävää tukea - verojärjestelmän kautta annettavaa tukea lukuun ottamatta.

Hankkeen Tekesiltä saaman ja muun julkisen rahoituksen yhteinen tukivaikutus ei saa ylittää hankkeelle sallitun julkisen tuen enimmäismäärää. Tekes vähentää tarvittaessa omaa rahoitustaan niin, että enimmäismäärää ei ylitetä.

Sellaisiin hankkeen hankintoihin, joihin yrityksen Tekesiltä saama ja muu julkinen tuki on yhteensä yli puolet kustannuksista, on yrityksen noudatettava julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä, joka saattaa edellyttää hankintojen kilpailuttamista.

7. Hankkeen raportointi Tekesille

Yrityksen tulee antaa rahoituksen maksamiseksi oikeat ja riittävät tiedot rahoituspäätöksen ja näiden yleisten ehtojen mukaisesti.

Hankkeen raportointiaikataulu on esitetty rahoituspäätöksessä.

7.1 Sisältöraportti

Väli- ja loppuraportin yhteydessä yrityksen tulee toimittaa Tekesille hankkeen vastuullisen johtajan allekirjoittama selvitys hankkeen edistymisestä (liite 3C).

7.2 Kustannustilitys

Hankkeen kustannuksista tulee pitää projektitiliä, joka voi olla kirjanpitoon tai kustannus-/tai hankelaskentaan avattu tili, laskentakohde, hankkeen numero tai muu laskentatunniste, jolla rahoituspäätöksen tarkoittamasta kehitystyöstä aiheutuneet kustannukset ovat yksilöitävissä ja kustannusten yhteys kirjanpitoon on todennettavissa. Rahoituspäätöksen hyväksyminen -lomakkeella yritys sitoutuu järjestämään projektikirjanpidon ylläkuvatulla tavalla.

Kustannustilityksessä tulee ilmoittaa sekä tilityskauden kustannukset että kumulatiiviset kustannukset hankkeen kestoajan alusta kustannuslajeittain eriteltyinä. Toteutuneet kustannukset raportoidaan täysimääräisinä. Väli- ja loppuraportin perusteella alustavasti hyväksytyt kustannukset käsitellään uudelleen loppuraportoinnin ja -ilityksen yhteydessä. Lopputilityksen hyväksymisen jälkeen hankkeelle ei voida esittää enää lisää kustannuksia.

Hankkeen vastuullisen johtajan tulee antaa vakuutus siitä, että kustannustilityksessä esitetyt kustannukset ovat hankkeen aiheuttamia ja kohdennettu hankkeelle näiden yleisten ehtojen edellyttämällä tavalla (liite 3B, sivu 3).

7.3 Tarkastuskertomus

Lopputilityksen yhteydessä on toimitettava koko hankkeen kestoajaa koskeva yrityksen ulkopuolisen hyväksytyyn tilintarkastajan määrämuotoinen tarkastuskertomus (liite 3B, sivu 4).

Vähintään puolet tilitetyistä kustannuksista tulee tarkastaa kustannuslajeikohtaisesti. Tarkastuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota projektikirjanpidon ja työajanseurannan toteutukseen ja luotettavuuteen sekä jäljitettävyysetjun aukottomuuteen. Rahapalkkojen maksutapahtumien osalta todentamisen tulee tapahtua liitteen 3B sivun 2 Raportointijaksolta maksettu kokonaispalkka -sarakeen tietojen pohjalta. Hankkeen tarkastuskertomuksessa ei tarvitse ottaa kantaa henkilösivu- ja yleiskustannuksiin eikä menojen nettomääräisyyteen.

Tekesillä on oikeus luovuttaa tarkastuskertomus muille viranomaisille rahoituksen valvontaa varten.

7.4 Raportoinnin yhteydessä toimitettavat muut tiedot

Yrityksen tulee toimittaa Tekesille kaikki pyydyt hankkeeseen liittyvät tiedot sekä huolehtia siitä, että Tekesillä on käytettävissä viimeisin tilinpäätös tilintarkastuskertomuksineen.

7.5 Raportointi hankkeen päättymisen jälkeen

Tekes seuraa hankkeiden vaikuttavuutta myös niiden päättymisen jälkeen. Viiden vuoden ajan hankkeen päättymisestä yrityksen on pyynnöstä toimitettava toteutumattomat tiedot kaikista niistä suunnitelmista ja ennusteista, joita se on esittänyt hankkeen rahoituskäsittelyn ja toteutuksen aikana sekä selvitys hankkeesta kehitetyn teknologian hyödyntämistavoista. Lisäksi Tekesillä on oikeus saada yrityksen tilinpäätöstiedot viideltä hankkeen päättymistä seuraavalta tilikaudelta sekä teettää yrityksestä tilinpäätösanalyysi toisella julkisella rahoittajalla.

8. Rahoituspäätöksen maksaminen

Rahoitus maksetaan hankkeen edistymisen mukaan raporttien perusteella. Maksettava summa on rahoituspäätöksen mukainen prosenttiosuus tilityskauden hyväksytyistä kustannuksista.

Lainan ensimmäinen erä voidaan maksaa ennakkona. Lainan viimeinen erä, 20 prosenttia myönnetyn lainan pääomasta, maksetaan vasta loppuraportin hyväksymisen jälkeen edellyttäen, että hankkeen hyväksyttävät kustannukset mahdollistavat sen. Jos lopputilityksessä ilmenee, että ennakko mukaan lukien lainaa on maksettu enemmän kuin mihin hyväksytyt kustannukset oikeuttaisivat, tulee yrityksen palauttaa liikaa maksettu osuus. Tekesillä on oikeus olla maksamatta lainaa täysimääräisenä myös väliraportointijakson kustannuksista, jos hankkeen kustannukset eivät kerry suunnitellulla nopeudella.

Avustuksen viimeinen erä, 10 prosenttia myönnetystä avustuksesta maksetaan vasta loppuraportin hyväksymisen jälkeen edellyttäen, että hankkeelle on kertynyt riittävästi hyväksyttäviä kustannuksia.

Tekes maksaa rahoituksen yrityksen ilmoittamalle pankkitilille. Ilmoituksessa tulee olla virallinen allekirjoitus.

Valtiokonttori hoitaa lainaan ja sen maksatukseen liittyvät käytännön järjestelyt Tekesin toimeksiannosta. Lainan saajan on noudatettava Valtiokonttorin velkakirjassa asettamia ehtoja.

Viimeinen rahoituserä on haettava Tekesiltä loppuraportoinnin ja -tilityksen yhteydessä. Tämän jälkeen haettavaa rahoitusta ei voida enää maksaa. Laina tulee nostaa Valtiokonttorista viimeistään kuuden kuukauden kuluttua loppuraportin ja -tilityksen jälkeisen maksatuskirjeen päiväyksestä.

9. Muutokset hankkeen toteuttamisessa

9.1 Hankkeen sisällölliset ja aikataulumuutokset

Jos hankkeen eteneminen poikkeaa suunnitelmasta, yrityksen on viipymättä haettava Tekesiltä kirjallisesti lupaa muutoksiin.

Raportointieräpäivän siirtoa on haettava etukäteen kirjallisesti.

Hankkeen kestoaikaa koskevissa muutoksissa menetellään luvun 3 mukaisesti.

Hankkeen vastuullisen johtajan ja muista hankkeen toteuttamisen kannalta keskeisistä henkilöresurssimuutoksista on välittömästi ilmoitettava Tekesille.

9.2 Kustannuslajimuutokset

Päätöksen liitteessä olevassa kustannusarviossa on määritelty kustannuslajikohtaiset enimmäismäärät, joiden muuttaminen edellyttää etukäteen tehtävää kirjallista hakemusta perusteluineen.

9.3 Suuryritysten rahoituskriteerien täyttymättä jääminen

EU-määritelmän mukaisten suuryritysten hankkeiden on täytettävä päätöksen erityisehdoissa mainitut rahoituskriteerit. Jos hankkeen kuluessa havaitaan, että erityisehdot eivät täyty, hanke käsitellään Tekesissä uudelleen. Tällöin päätetään myös mahdollisesta rahoituksen maksamisen lopettamisesta ja takaisinperinnästä.

10. Hankkeen siirtäminen, liiketoiminnan myynti, hankkeen tulosten luovutus ja yritysjärjestelyt

Mikäli yritys haluaa siirtää rahoituspäätöksen kolmannelle osapuolelle, on siihen saatava Tekesin kirjallinen suostumus. Ennen siirtoa alkuperäisen rahoituksen saajan on raportoitava ja tilitettävä oma osuutensa hankkeesta.

Yrityksen on saatava Tekesiltä etukäteen kirjallinen lupa, mikäli se;

1. myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa yrityksen liiketoiminnan tai osan siitä;
2. myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa hankkeen tuloksena syntyneitä immateriaali- tai muita oikeuksia;
3. siirtää liiketoimintaansa ulkomaille tai

4. toteuttaa muita liiketoimintamuutoksia tai yritysjärjestelyjä (kuten sulautuminen, jakautuminen ja merkittävä omistusjärjestely), jotka vaarantavat hankkeen tavoiteltavien vaikutusten toteutumisen

Jos käyttö- tai hyödyntämisoikeuksien lisensointi on ollut oleellinen osa hankkeen alun perin tavoittelemaa liiketoimintaa, ei edellä tarkoitettua Tekesin lupaa tarvita.

Jos luvanvarainen toimi toteutetaan myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua rahoituksen viimeisen erän maksamisesta tai jos siirto taikka luovutus tapahtuu Euroopan yhteismarkkina-alueen sisällä, menettelylle ei tarvita Tekesin suostumusta. Mikäli rahoitus on myönnetty lainana, menettely edellyttää Euroopan yhteismarkkinoiden sisälläkin toteutettuna Tekesin suostumusta, kunnes laina korkoineen on kokonaisuudessaan maksettu takaisin.

11. Lainan perimättäjättäminen

Jos hanke epäonnistuu tai ei johda taloudellisesti kannattavaan liiketoimintaan, laina-aikaa voidaan pidentää enintään kymmeneen vuoteen. Lyhennyksistä vapaita vuosia voidaan enimmillään myöntää viisi. Laina voidaan myös muuntaa osakeyhtiölain (624/2006) 12. luvussa tarkoitetuksi pääomalainaksi valtioneuvoston asetuksen periaatteiden mukaisesti hankkeelle määritellyn enimmäistuen puitteissa. Lisäksi laina voidaan poikkeustapauksessa jättää perimättä hankkeelle määritellyn enimmäistuen puitteissa. Niissä tapauksissa, joissa alun perin myönnetty rahoitusosuus on pienempi tai yhtä suuri kuin suurin sallittu tuki-intensiteetti, lainaosuus voidaan muuttaa jälkikäteen kokonaan avustukseksi.

Laina-aikaa ei voida pidentää eikä lainaa jättää perimättä tai konvertoida yksinomaan siitä syystä, että yrityksen ilmoittamat rahoituspäätökseen kirjatut hankkeen tavoiteltavat vaikutukset ovat jääneet toteutumatta.

Mikäli tämän luvun määräykset poikkeavat siitä, mitä Tekesin myöntämän lainan perimättäjättämisestä on lainan myöntämisvuonna säädetty valtion vuotuisessa talousarviossa, sovelletaan lainan perimättäjättämiseen tältä osin talousarvion määräyksiä.

Perimättäjättöä ei voida myöntää, mikäli lainan ylimaksatusosuus on maksamatta tai lainan lyhennyksiä/korkoja on erääntynyt eikä niitä ole maksettu ennen perimättäjättöhakemuksen toimittamista.

12. Viranomaisvalvonta

Yrityksen tulee antaa Tekesille tämän rahoituspäätöksen ehtojen noudattamisen ja hankkeen toteuttamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot.

Tekesillä, Euroopan yhteisön komissiolla ja tilintarkastustuomioistuimella on oikeus tehdä rahoituksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia yrityksen talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia. Jos rahoitus on myönnetty valtionavustuslain 7. pykälän 2. momentissa säädettyllä tavalla käytettäväksi rahoituspäätöksen mukaista käyttötarkoitusta toteuttavan muun kuin saajan hankkeeseen, Tekesillä on oikeus tarkastaa hanketta toteuttavan taloutta ja toimintaa.

Tekes voi valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen hyväksytyin tilintarkastajan tekemään edellisessä kappaleessa tarkoitettuja tarkastuksia. Ulkopuolinen asiantuntija voi Tekesin pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

Tarkastusoikeus on voimassa viiden vuoden ajan hankkeen päättymisestä. Hankkeen asiakirjat ja muu hankkeen valvonnan ja tarkastuksen kannalta tarpeellinen aineisto on säilytettävä vähintään yhtä kauan. Yrityksen on korvauksetta annettava tarkastuksen tekijälle tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

Tarkastuksen tekijällä on oikeus ottaa tarkastuksen kohteena oleva aineisto haltuunsa, jos tarkastaminen sitä edellyttää. Aineiston haltuunotosta on laadittava pöytäkirja, jossa mainitaan haltuunoton tarkoitus ja haltuunotettu aineisto. Aineisto on palautettava viipymättä, kun sitä ei enää tarkastuksessa tarvita.

Tarkastuksen tekijällä on oikeus päästä tarkastuksen edellyttämässä laajuudessa yrityksen hallinnassa tai käytössä oleviin liike-, varasto- tai muihin vastaaviin ammatin tai elinkeinon harjoittamiseen käytettäviin tiloihin ja muille alueille, joilla on merkitystä rahoituksen myöntämiseksi ja käytön valvonnalle. Tarkastusta ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

13. Maksatuksen keskeyttäminen

Tekes voi määrätä rahoituksen maksamisen väliaikaisesti keskeytettäväksi, jos

1. on perusteltua aihetta epäillä, että yritys laiminlyö tiedonantovelvollisuutensa tai käyttää rahoitusta rahoituspäätöksen vastaisesti;
2. ne perusteet, joilla rahoitus on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi projektisuunnitelmasta poikkeaminen ilman Tekesin antamaa kirjallista suostumusta, yrityksen taloudellisen aseman merkittävä heikkeneminen suhteessa ennakoituun kehitykseen, yrityksen oman pääoman menettäminen kokonaan, verovelkojen syntyminen sekä Tekes-lainoihin liittyvät rästit;
3. Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetään maksamisen keskeyttämistä.

Jos keskeytyksen syitä ei korjata keskeytyspäätöksessä määrättyssä ajassa, Tekesillä on oikeus määrätä rahoituksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu rahoitus tai sen osa takaisinperittäväksi.

14. Rahoituksen palauttaminen

Yrityksen tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa rahoitus tai sen osa. Jos palautettava määrä on alle 10 euroa, se saadaan jättää palauttamatta.

Yritys on velvollinen palauttamaan rahoituksen, jos se toimii ilman edellä luvussa 10 tarkoitettua Tekesin suostumusta, taikka poikkeaa merkittävästi projektisuunnitelmasta.

15. Rahoituksen takaisinperintä

15.1 Lakisääteinen takaisinperintä

Tekes määrää rahoituksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun rahoituksen takaisinperittäväksi, jos yritys on:

1. jättänyt palauttamatta sellaisen rahoituksen tai sen osan, joka näiden yleisten ehtojen 14. kohdan mukaan on palautettava;
2. käyttänyt rahoituksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen, kuin se on myönnetty;
3. antanut Tekesille vääran tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan rahoituksen saantiin, määrään tai ehtoihin tai salannut sellaisen seikan;
4. muutoin 1-3 kohtaan verrattavalla tavalla olennaisesti rikkonut rahoituksen käyttämistä koskevia säännöksiä.

15.2 Harkinnanvarainen takaisinperintä

Tekesillä on oikeus määrätä rahoituksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu rahoitus tai sen osa takaisin perittäväksi, jos:

1. rahoituksen maksamista tai valvontaa varten on annettu virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, tietoja on salattu tai niitä on kieltäydytty antamasta;
2. rahoitusta ei ole käytetty rahoituspäätöksen mukaisesti;
3. yritys on kieltäytynyt avustamasta hankkeen tarkastuksessa;
4. yritys on lopettanut rahoituksen kohteena olevan hankkeen, supistanut tai muuttanut sitä olennaisesti tai luovuttanut sen toiselle;
5. yritys on joutunut ulosottoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin tai saneerausmenettelyyn;
6. hankkeen kestoaikana valtioneuvoston asetuksen 5. pykälässä oleva edellytys rahoituksen myöntämisestä suurille yrityksille muuttuu olennaisesti tai 4. pykälän edellytys rahoituksen tuki-intensiteetin korottamisesta ei toteudu;
7. Euroopan yhteisön lainsäädäntö edellyttää, että rahoitus on perittävä takaisin;
8. yritys menettelee muulla, tämän kohdan seikkoihin rinnastettavalla tavalla.

15.3 Korko

Yrityksen on maksettava palautettavalle tai takaisinperittäväälle määrälle rahoituksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3. pykälän 2. momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä.

15.4 Viivästyskorko

Tekesin asettaman eräpäivän ylittävältä ajalta on takaisinperittäväälle määrälle maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4. pykälän 1. momentissa tarkoitettua korkokannan mukaan.

15.5 Avustuksen takaisinperinnän kohtuullistaminen

Tekes voi päättää, että osa palautettavasta tai takaisinperittävästä avustuksesta, sille laskettavasta korosta tai viivästyskorosta jätetään perimättä, jos täysimääräinen periminen on kohtuutonta yrityksen taloudelliseen asemaan ja olosuhteisiin, avustuksella hankitun omaisuuden laatuun tai perinnän perusteena olevaan menettelyyn tai olosuhteiden muutokseen nähden.

Erittäin painavasta syystä Tekes voi päättää, että palautettava tai takaisinperittävä määrä, sille laskettava korko tai viivästyskorko jätetään kokonaan perimättä.

15.6 Takaisinperinnän määräaika

Rahoituksen, sille maksettavan koron tai viivästyskoron takaisinperintään ei enää ryhdytä, kun hankkeen viimeisen rahoituserän maksamisesta on kulunut kymmenen vuotta.

16. Tekesin kuittausoikeus

Tämän rahoituspäätöksen perusteella palautettava tai takaisin perittävä avustus korkoineen voidaan periä siten, että se vähennetään yritykselle maksettavasta muusta Tekesin myöntämästä avustuksesta. Valtiokonttorilla on oikeus tehdä vastaava kuittaus Tekesin myöntämien lainojen välillä.

17. Väärinkäytökset

Jos hankkeen yhteydessä on aiheutta epällä yrityksen syyllistyneen rikoslain 29. luvun (Rikoksista julkista taloutta vastaan) 5.-10. pykälässä tarkoitettuihin väärinkäytöksiin, Tekes ryhtyy asian vaatimiin toimenpiteisiin.

18. Tulkintajärjestys

Mikäli rahoituspäätöksen ja sen liitteiden välillä on olemassa ristiriita, noudatetaan seuraavaa tulkintajärjestystä:

- 1) rahoituspäätös ja sen erityisehdot;
- 2) yleiset ehdot;
- 3) kustannusarvio;
- 4) projektisuunnitelma;
- 5) rahoitushakemus ja sen liitteet sekä
- 6) muut rahoituspäätöksen tekemisen kannalta oleelliset dokumentit.

LIITTEET

Liite 3A	Rahoituspäätöksen hyväksymisilmoitus
Liite 3B	Kustannustilityslomake
Liite 3C	Yritysten tutkimuksen ja tuotekehityksen raportti
Liitteet 3D-3H	Rahoituspäätöksen kohdassa Rahoituksen erityisehdot on mainittu, jos tähän hankkeeseen sovelletaan liitteitä 3D-3H.